

ZDRAVJE ŽENSK V SLOVENIJI S POSEBNIM POUDARKOM NA BOLEZNIH POVEZANIH Z DELOM

Prof. dr. Metoda Dodič Fikfak

Vse pravice so pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati in razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorja in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Citiranje je v skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah dovoljeno z navedbo podatkov o viru.

Klinični center Ljubljana
Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa
www.cilizadelo.si

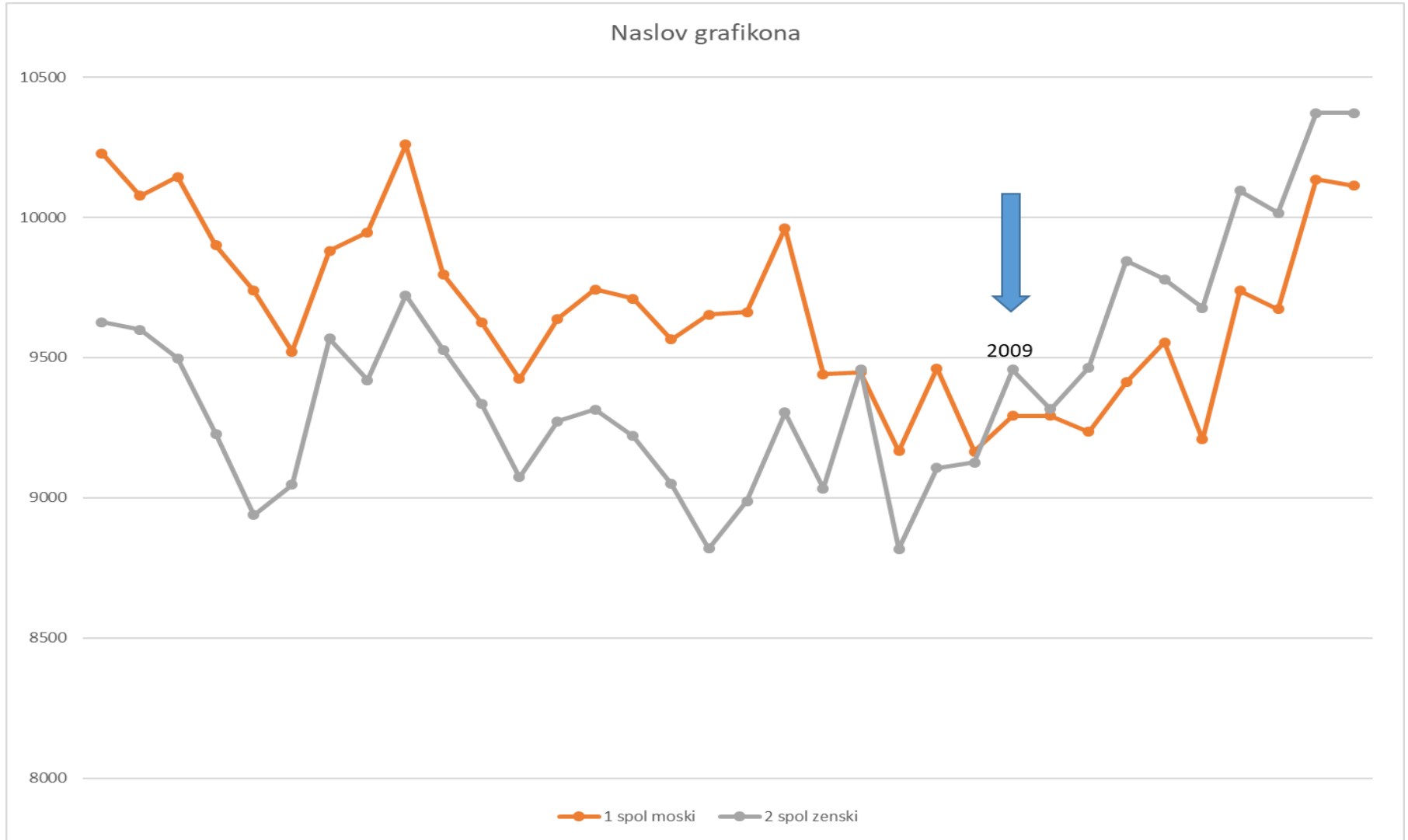
Projekt sofinancira Evropska unija

2017

- 2,066.161/1,025.973M, 1,040.188Ž
- Pričakovano trajanje življenja:
  - 78,2 M, 84,4 Ž
- Zdrava leta življenja
  - 58,7 M, 57,9 Ž
- Izobrazba:
  - Osnovna šola, %: 20,1 M, 28,9 Ž
  - Srednja šola %: 60,3 M, 44,5 Ž
  - Višja, visoka %: 19,6 M, 26,6 Ž

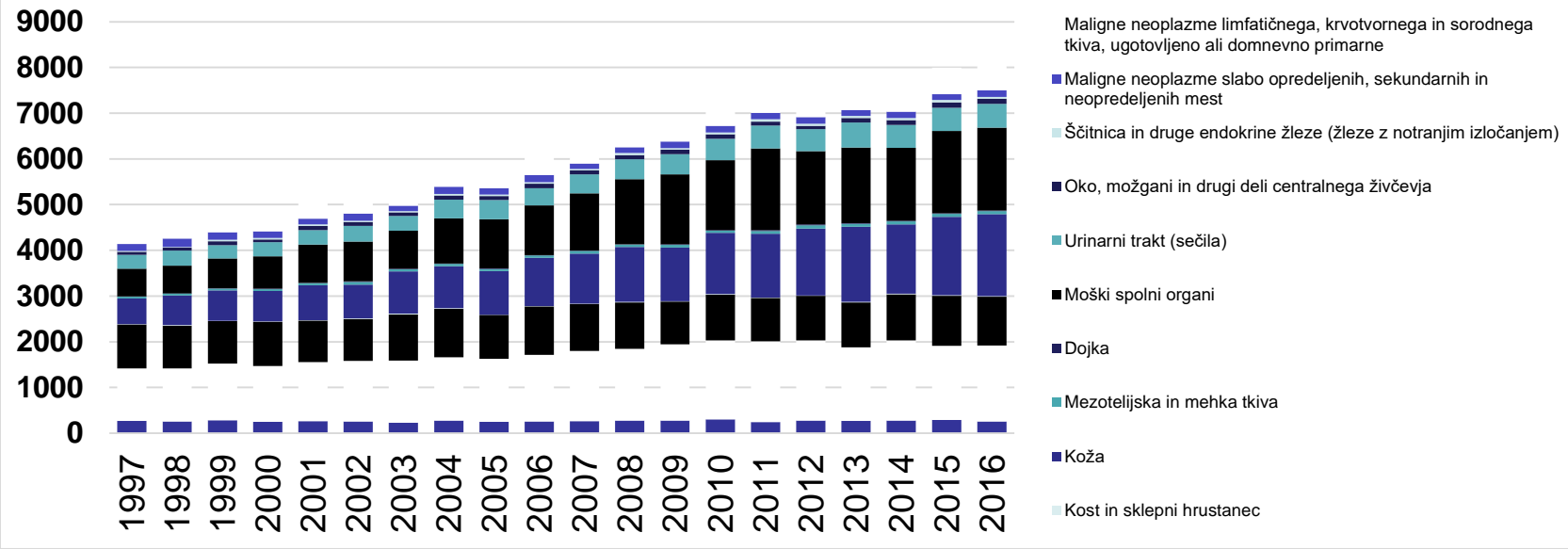
- Umrlijivost:
  - **Več žensk kot moških (9208/9678)**
  - 2017 povprečna starost M: 74 let, **Ž: 81let**
  - 2017 glavni vzrok smrti:
    - M: neoplazme,
    - Ž: obtočila

Umrljivost po spolu, SI

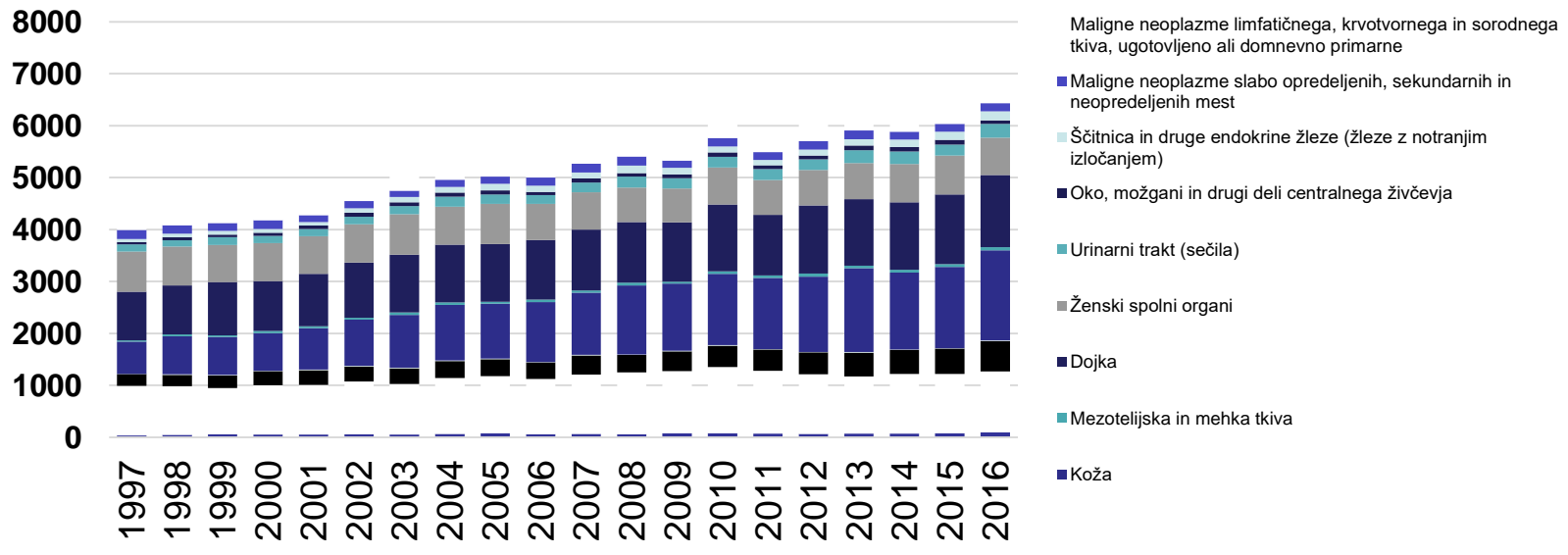

- Umrlijivost:
  - Več žensk kot moških (9208/9678)
  - 2017 povprečna starost M: 74 let, **Ž: 81let**
  - 2017 glavni vzrok smrti:
    - M: neoplazme
    - Ž: obtočila

incidenca raka SLO - MOŠKI

incidenca raka SLO - ŽENSKE

ZAPOSLJENOST

55% moških in 45% žensk

B?O

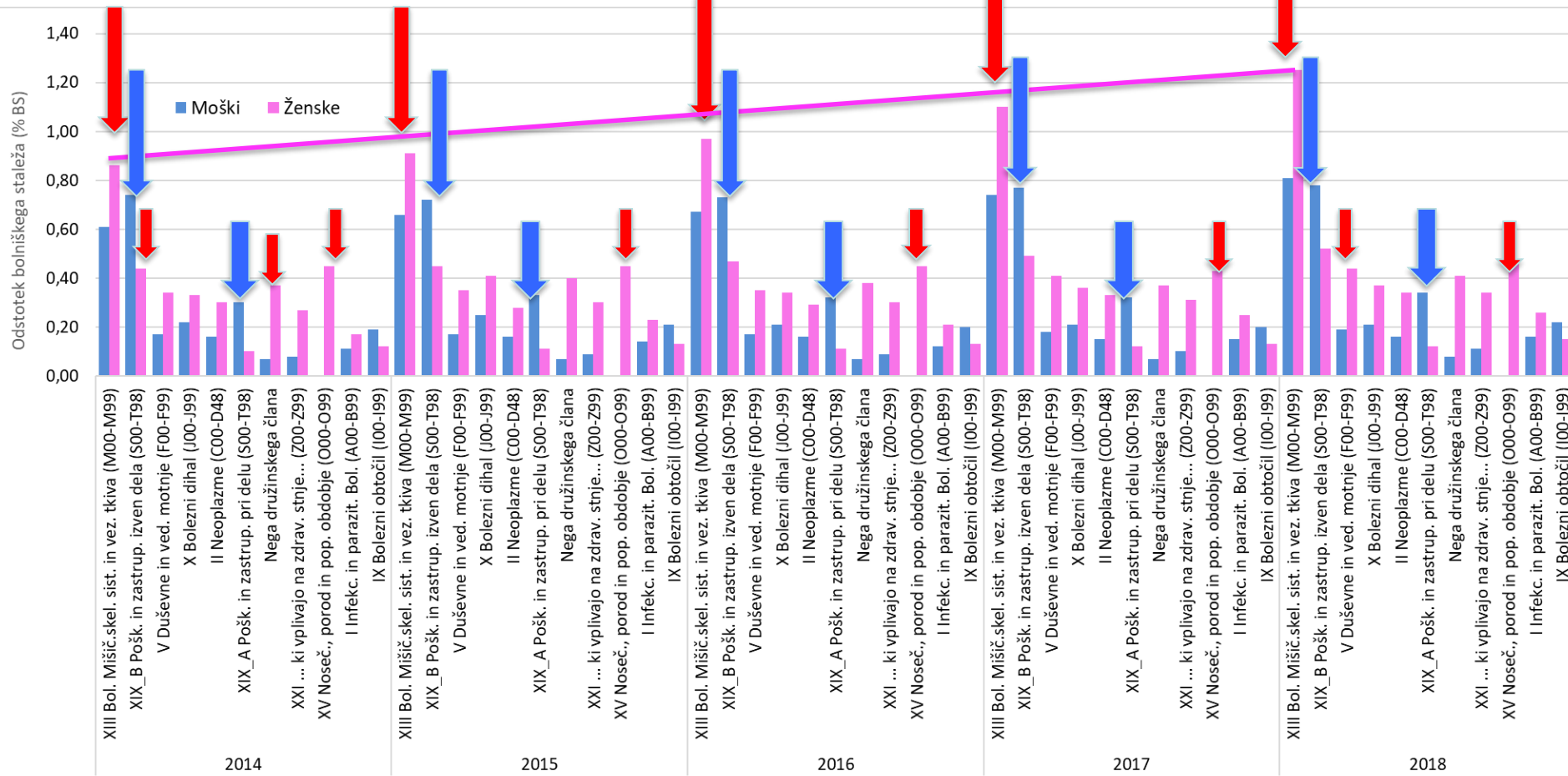
Bolniška odsotnost v dejavnosti zdravstva, SI 2016-2019

	%BS			IF			R		
	VSI	M	Ž	VSI	M	Ž	VSI	M	Ž
2016	5,8	3,2	6,5	161,5	88,9	180,8	13,0	13,1	13,0
2017	5,8	3,4	6,4	172,8	98,9	192,8	12,3	12,7	12,2
2019	6,4	3,7	7,2	176,7	102,6	196,8	13,3	13,1	13,3

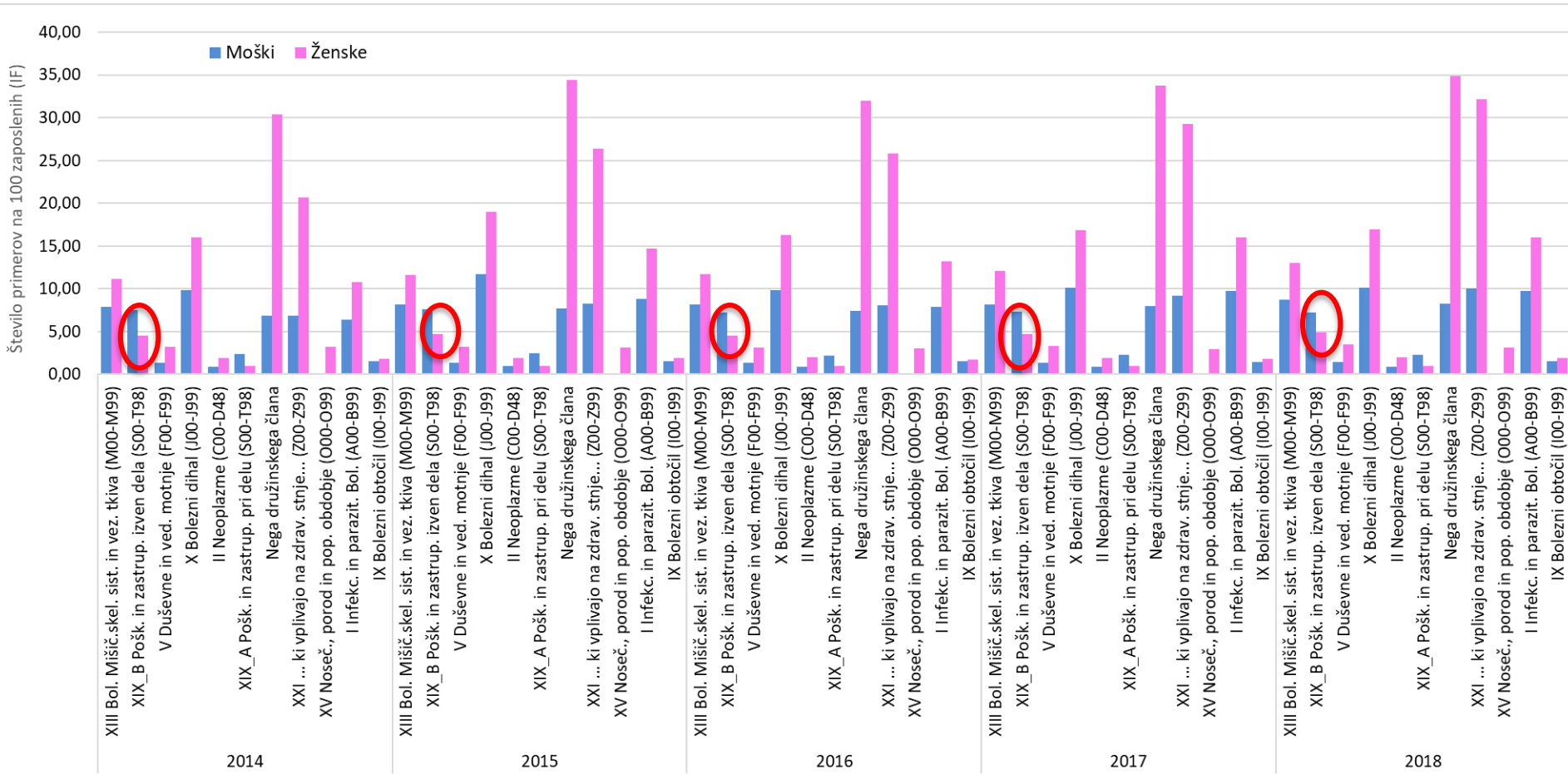

Bolniška odsotnost, %

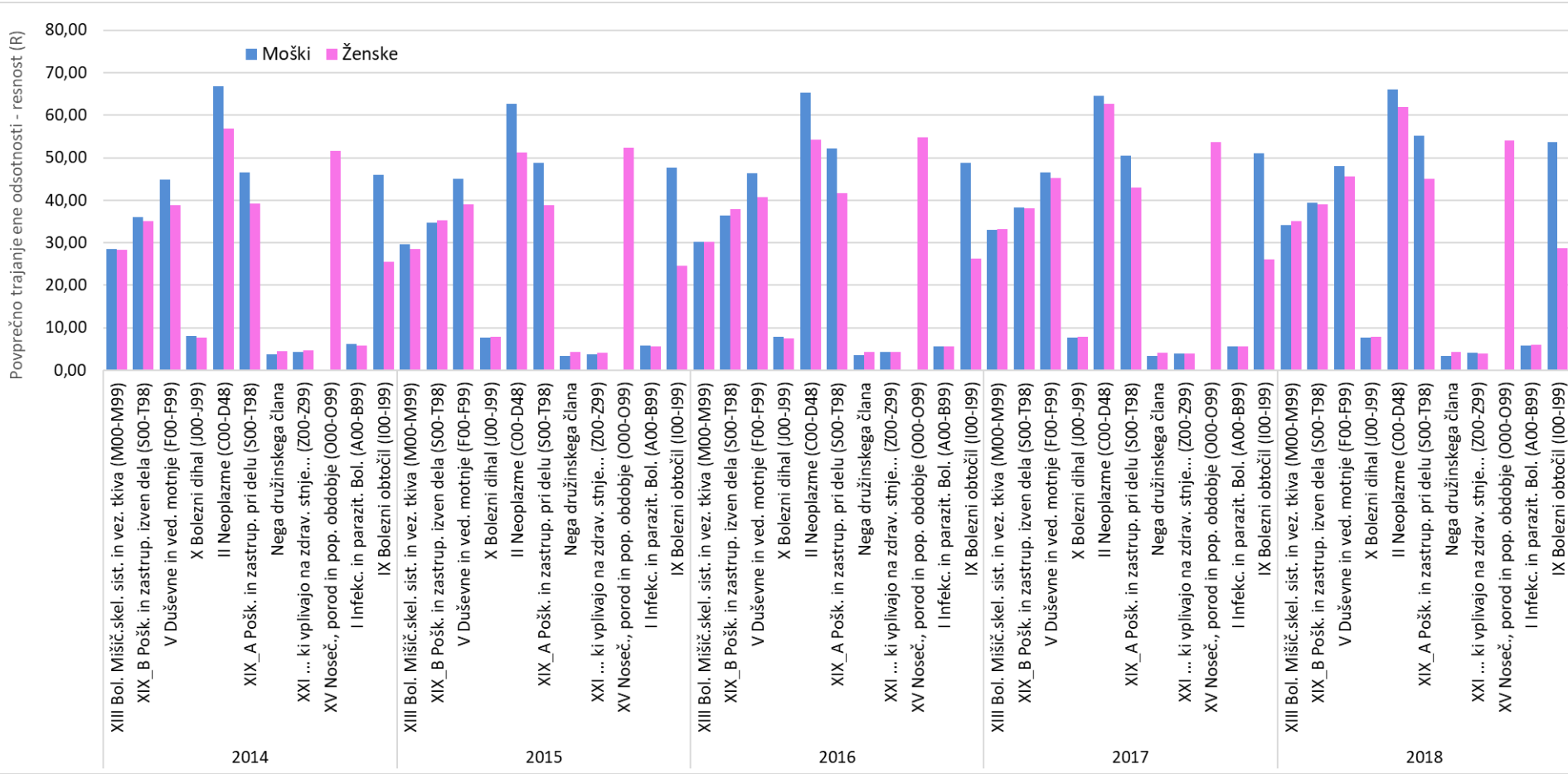
- 1 KMB
- 2 Pošk
- 3 Nosečnost
- 4 Duševne

Bolniška odsotnost, IF=št./100

Bolniška odsotnost, Resnost v dnevih

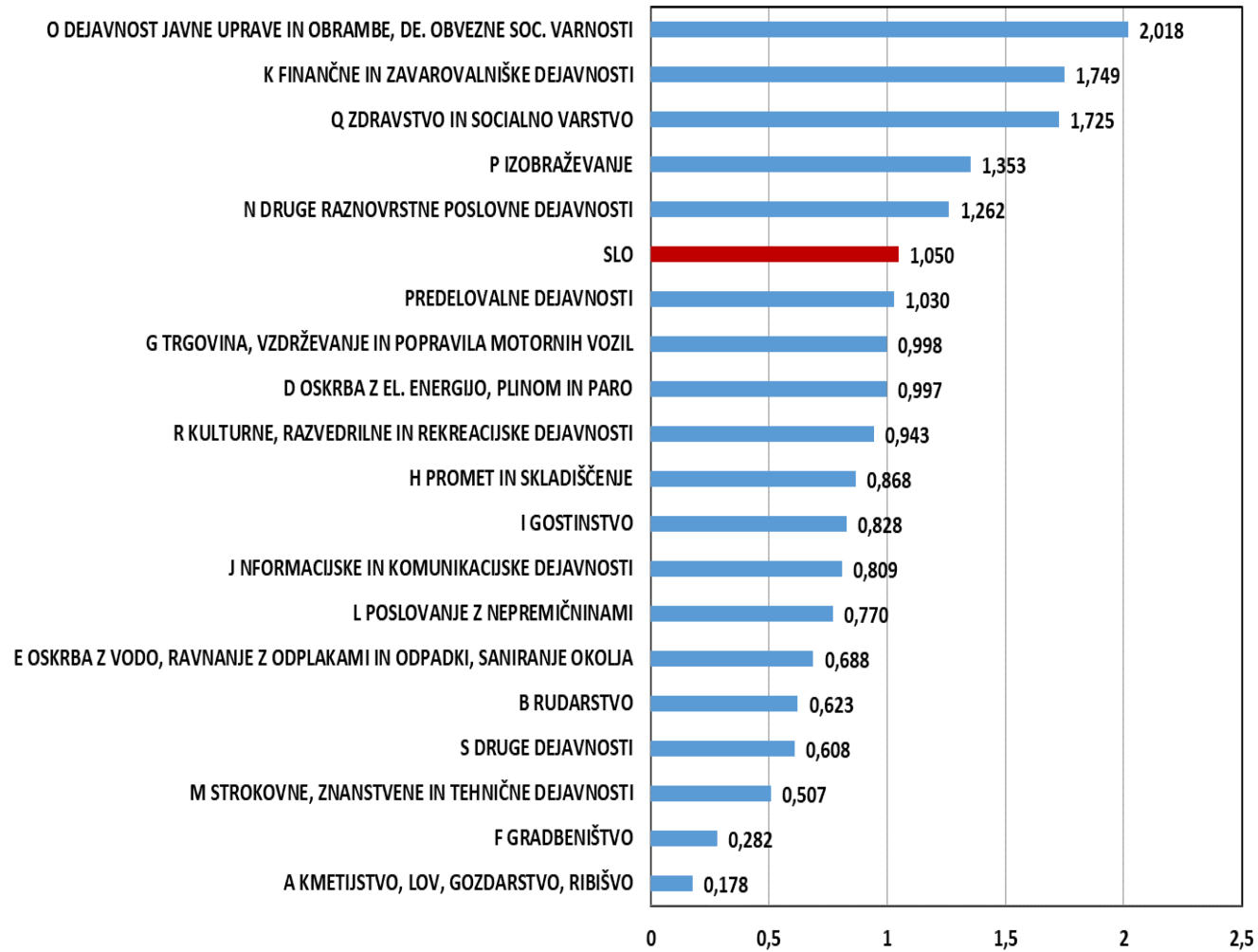
Depresija

	aPR _(prilag. prevalenčno razmerje)	IZ
Nezaposleni	2,5	1,7 - 4,0
Preživelci		
Nezaposleni	1,5	1,2 - 2,2
Ponovno zaposleni		
Ponovno zaposleni	1,6	1,0 - 2,5
Preživelci		

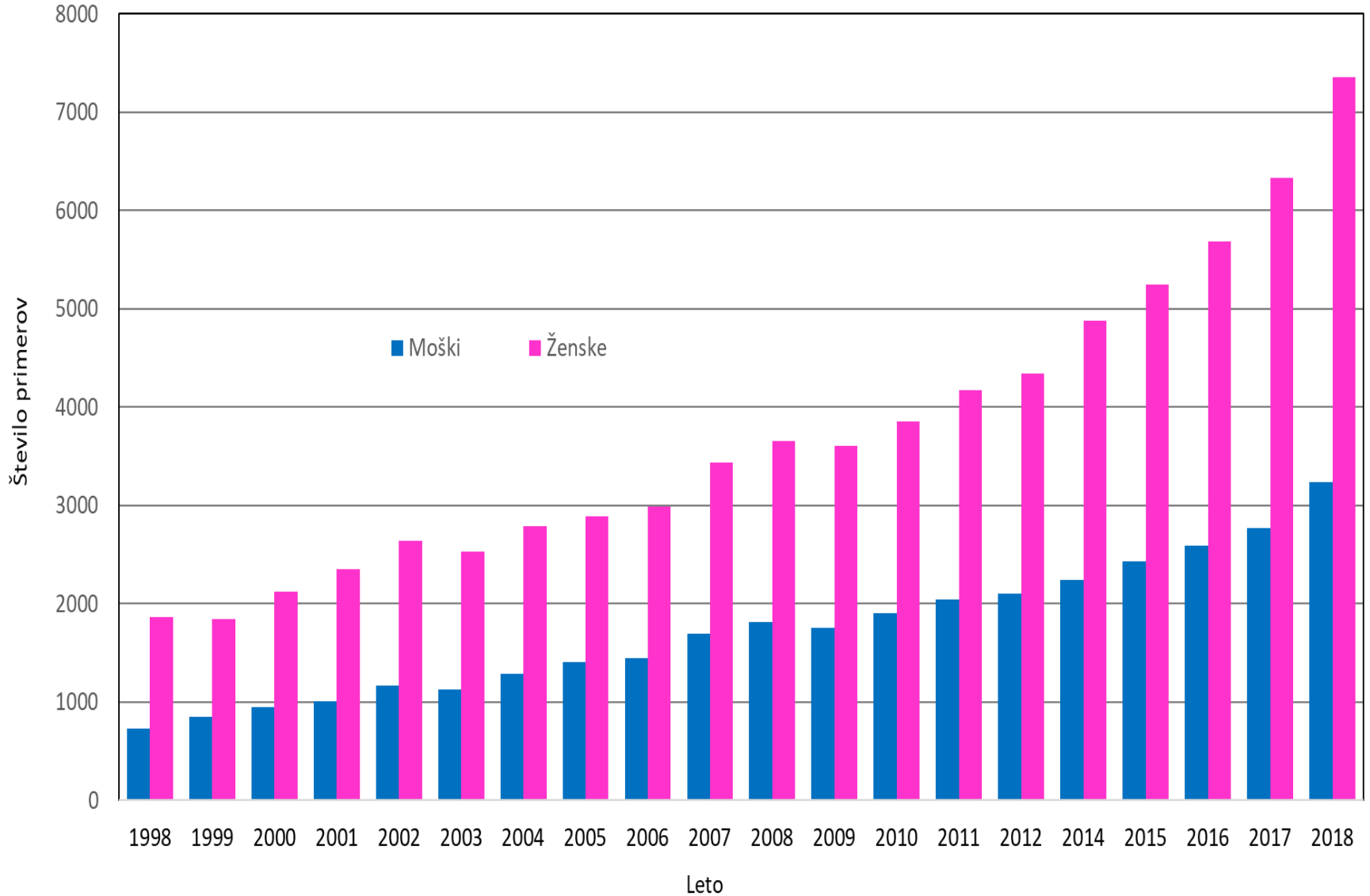
TRPINČENJE

- V zadnjih 6 mesecih:
  - 2008: 10,4%; 2011:5,6%; 2016: 15,2
- V zadnjih 5 letih:
  - 2008: 19,4%; 2011:14,6%; 2016: 24,7
- Po spolu:
37,2 M; **62,8 Ž**

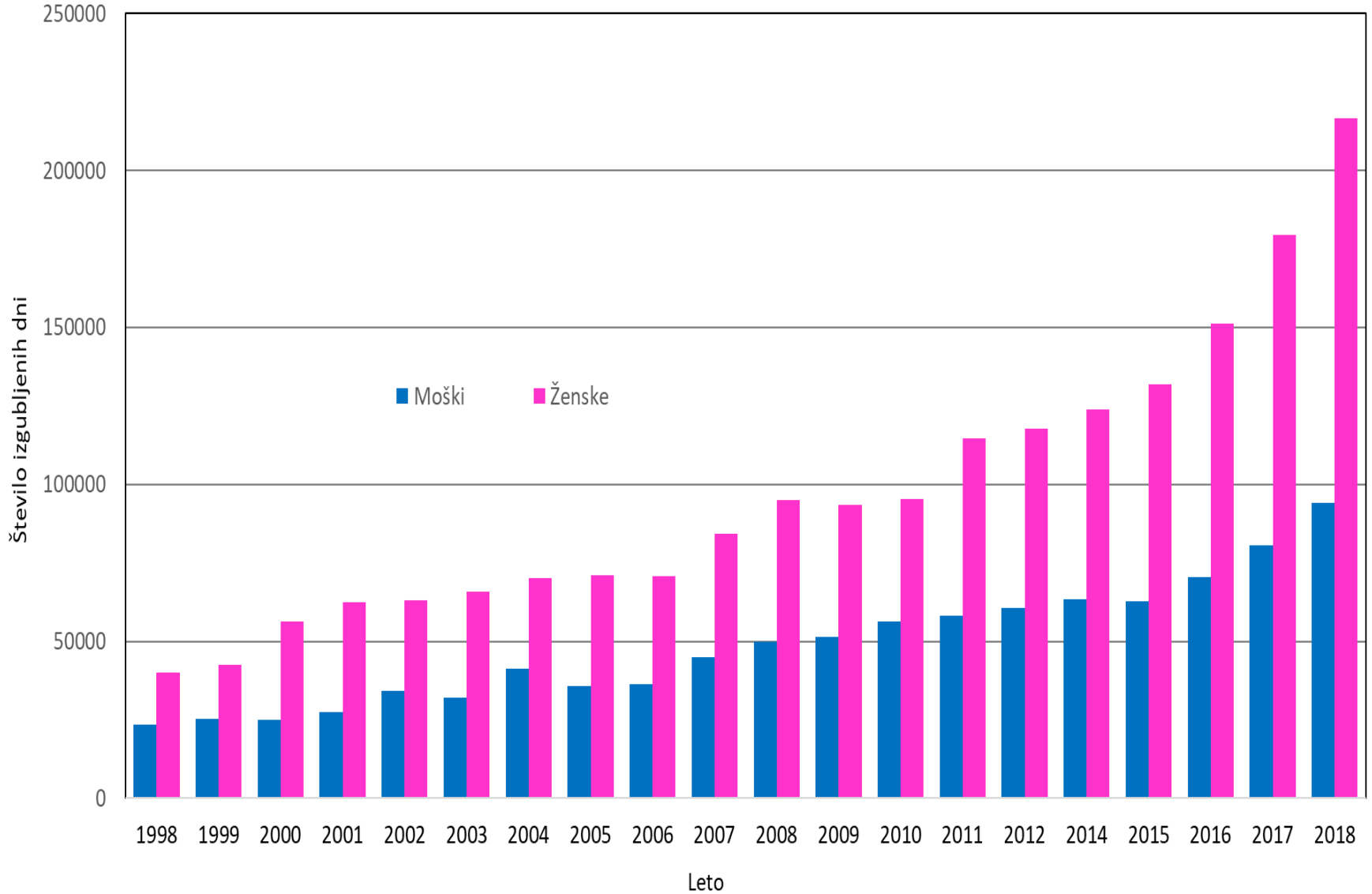
IF -število primerov na 100 zaposlenih
REAKCIJA NA HUD STRES, 2017

F43 Reakcija na hud stres in prilagoditvene motnje

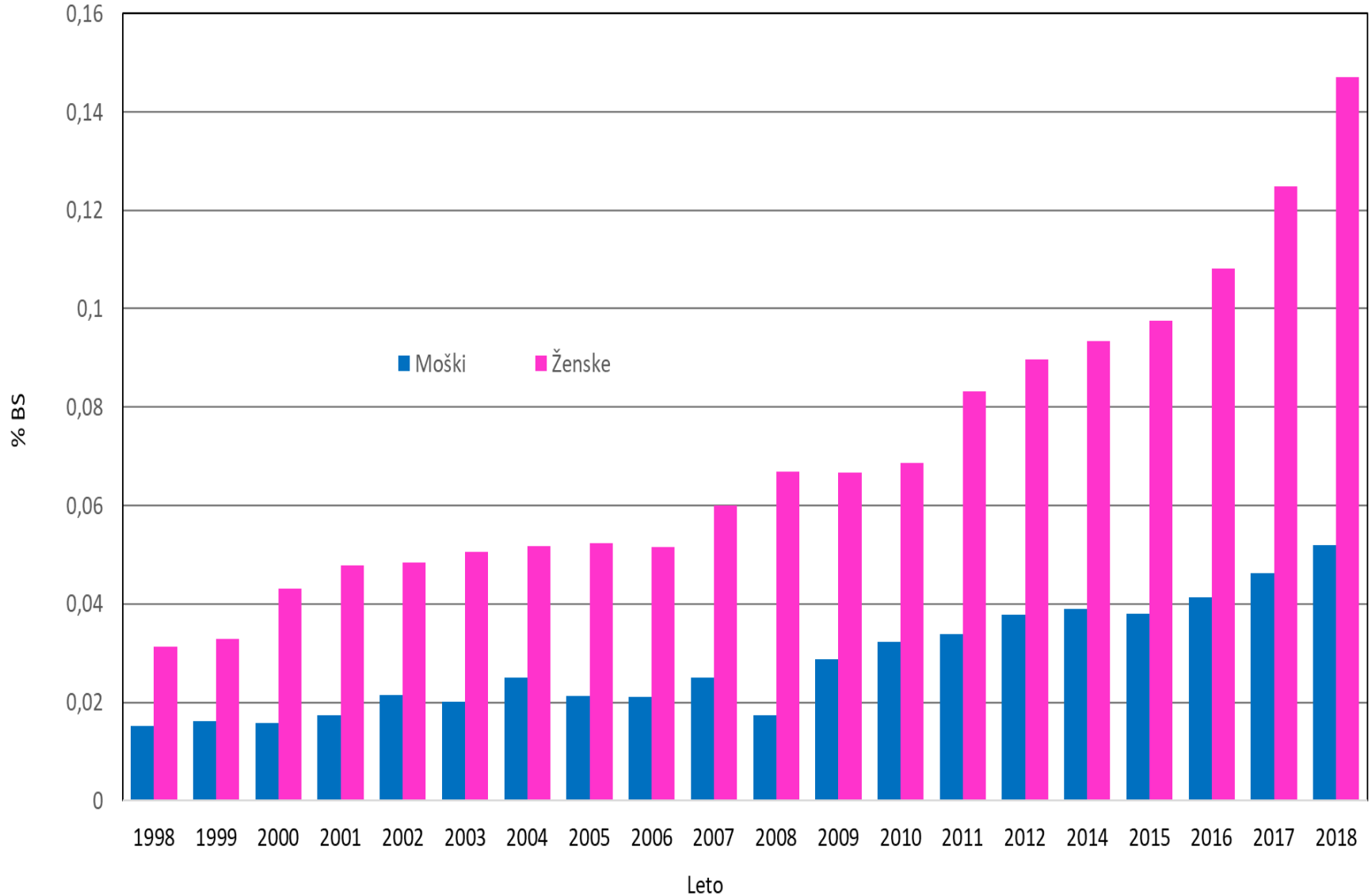

F43 Reakcija na hud stres in prilagoditvene motnje

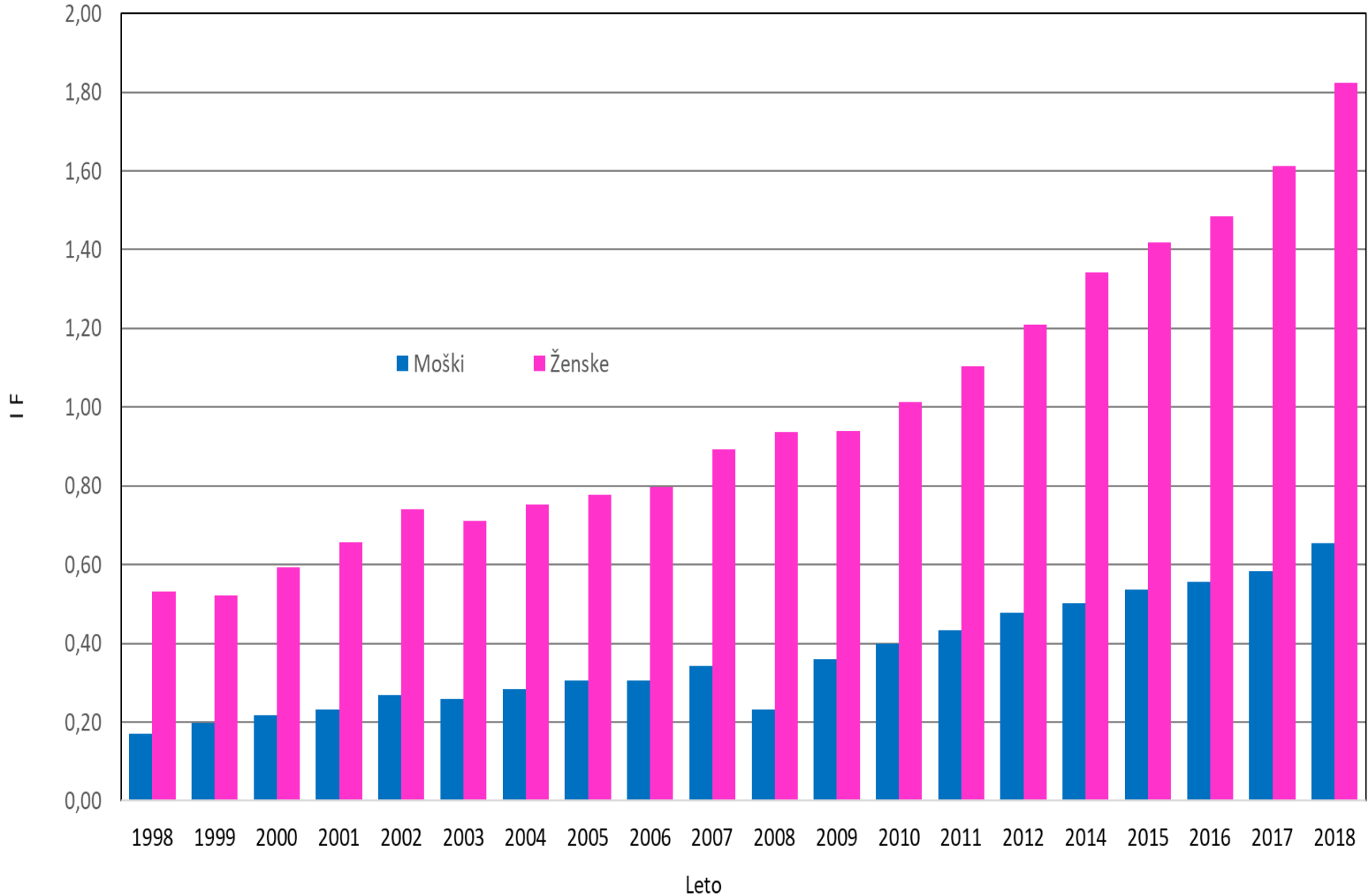

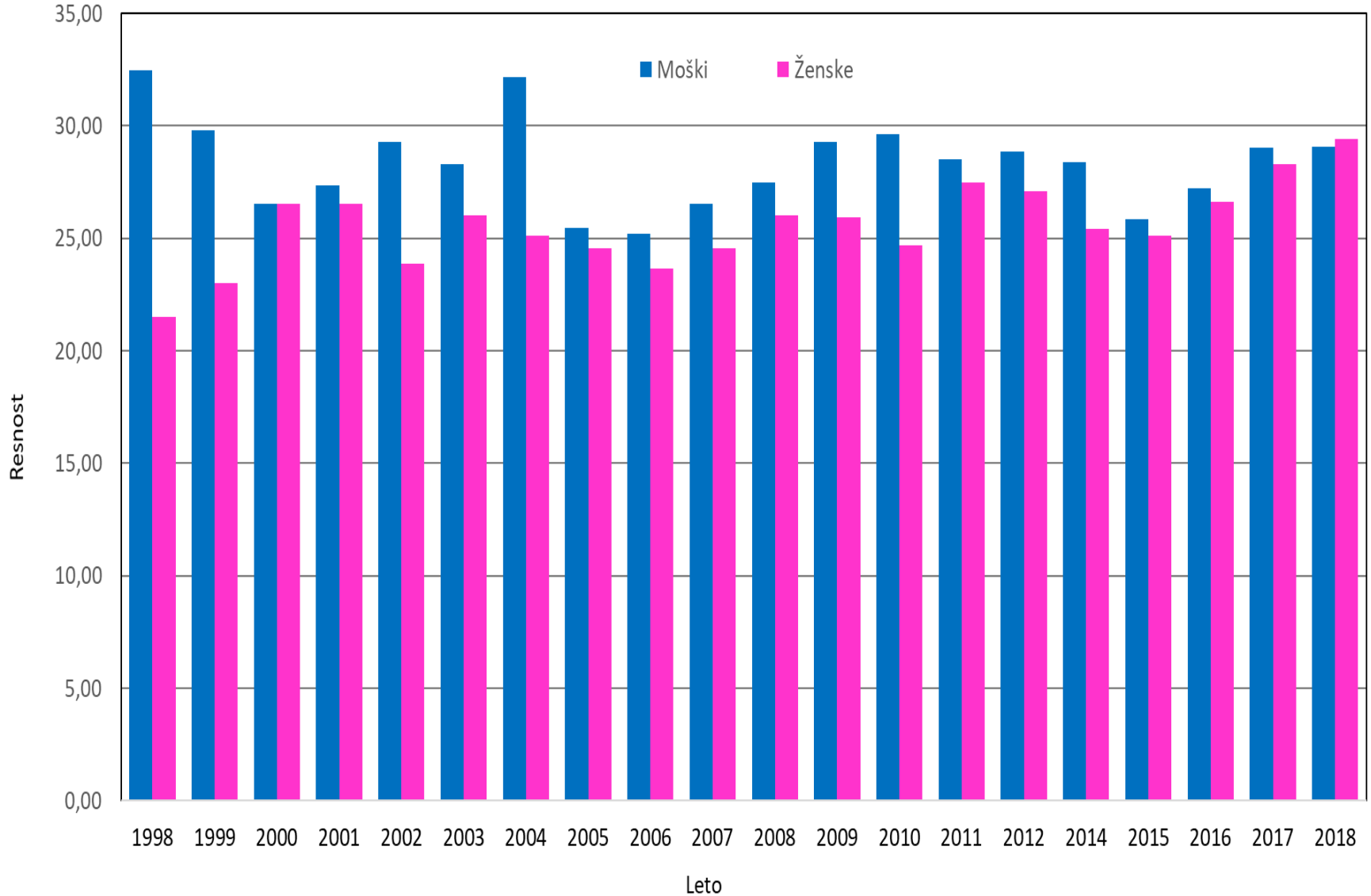
F43 Reakcija na hud stres in prilagoditvene motnje

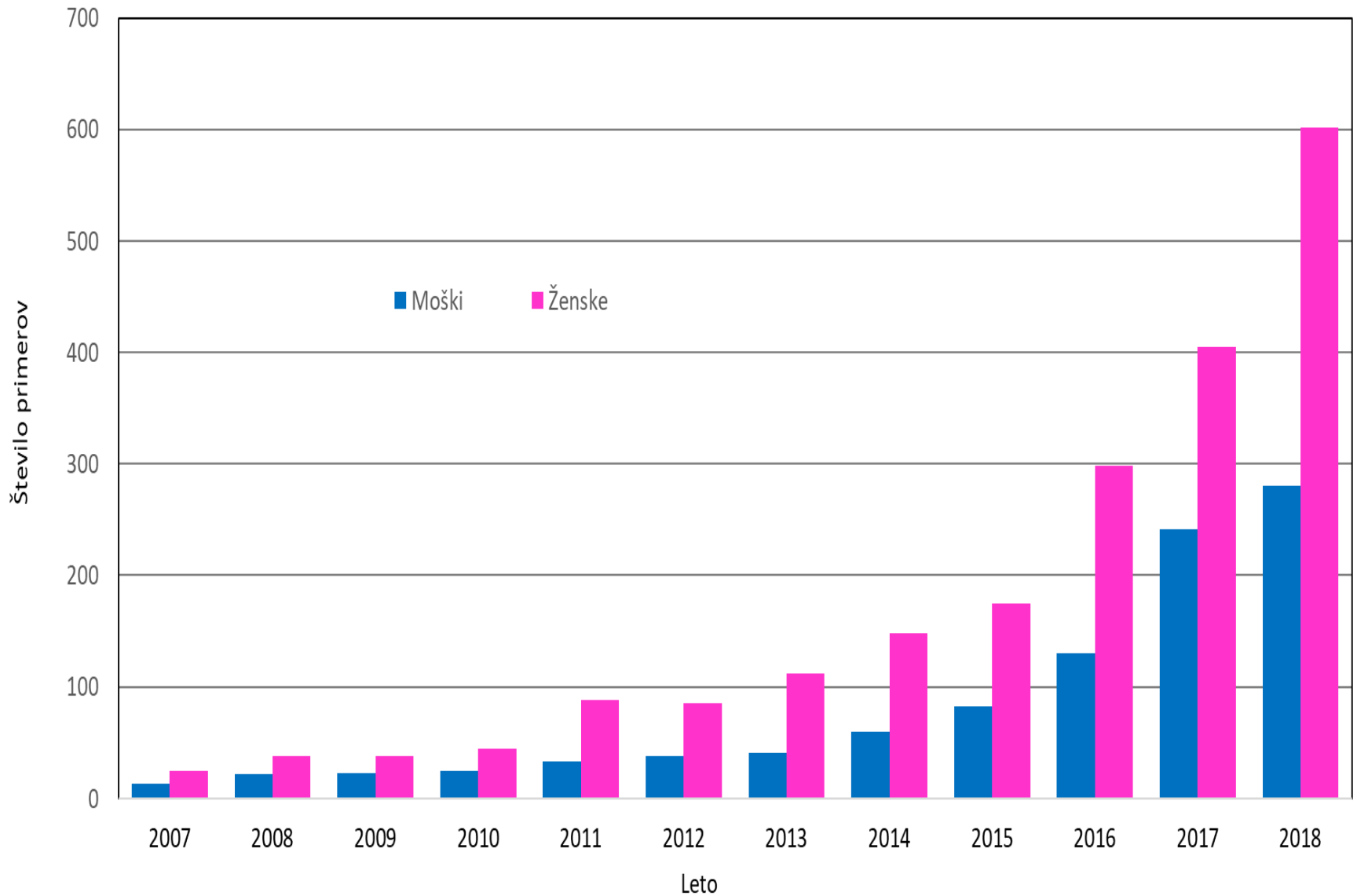
F43 Reakcija na hud stres in prilagoditvene motnje

F43 Reakcija na hud stres in prilagoditvene motnje

Z 730 Izgorelost

Z 730 Izgorelost

Z 730 Izgorelost

Število primerov BO, nosečnosti

Leto Št. primerov	% Oskr. mat druga st.	Krvavitev	Bruhanje	M. splav
2015 11494	32,7	22	11,6	5,2
2016 11470	34,1	20	11,3	5,2
2017 11532	33,1	19,8	12,2	4,6
2018 12501	36,3	17,9	11,1	4,6

EUROPOP

- Dolžina poti na delo
- Nočno delo
- Izmensko delo
- Prisilni tel. položaj
- Prenašanje bremena
- Delo z industrijskimi stroji
- Delo na tekočem traku
- Delo z ekranskim terminalom
- Kontakt z IS
- Kontakt z biološkim materialom
- Kontakt s susp. mutagenimi kemikalijami, težkimi kovinami, repetitivno delo, hrup, delo v pospešenem tempu...

EUROPOP/2004

Odv. spremenljivka = predčasni porod

Spremenljivka	RO	IZ
Fizične delavke	1.37	1.1-1.7
Št. ur dela/teden >43	1.33	1.1-1.6
Nezadovoljstvo na delu	1.27	1.1-1.5
Stoječe delo	1.26	1.1-1.5

Spremenljivke	Umrljivost doj.<8/1000 Pogosta dolga BO	Redka dolga BO	Umrljivost doj>10/1000 Pogosta dolga BO
Fizično delo	1.39 1.0-2.0	1.33 0.9-1.9	1.49 0.9-2.5
40-42 ur	0.85 0.7-1.1	1.2 0.9-1.5	1.43 1.0-2.1
43>	1.12 0.8-1.5	1.4 1.0-1.9	1.65 1.0-2.7
Delo stoje>6h	1.0 0.8-1.3	1.38 1.1-1.7	1.55 1.1-2.3
Ni avtonom.	<u>1.14</u> 0.9-1.4	<u>1.18</u> 1.0-1.4	0.94 0.7-1.2

Metaanaliza/Mazurkewich EL

- RO=1.22 za fizično zahtevno delo
- RO= 1.24 za nočno in izmensko delo
- **RO= 1.63 za kronična utrujenost**

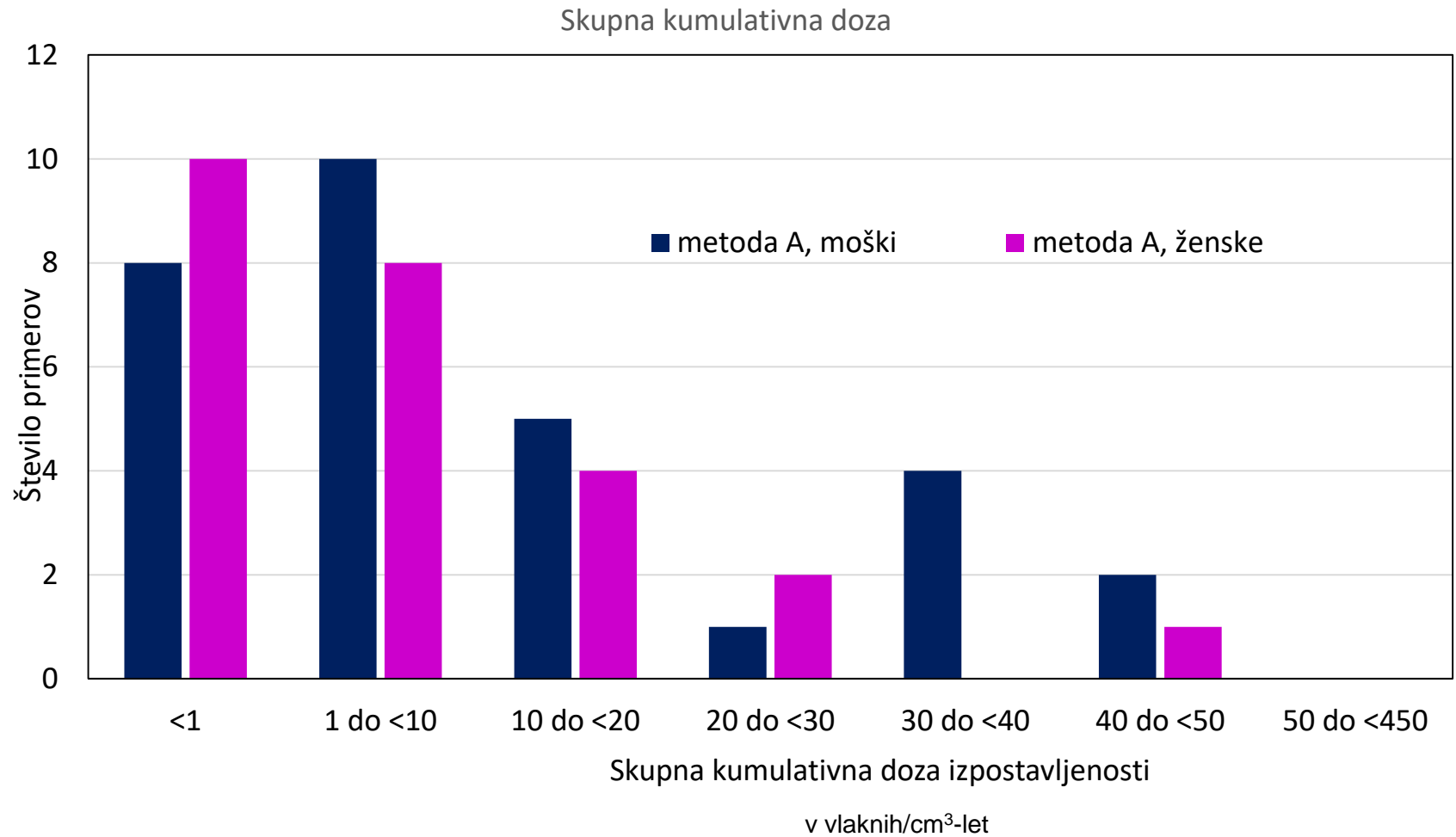
Število primerov z azbestom povezanih bolezni v RS

Bolezni	Število Salonit	Število SI	Razlika
Brez bolezni	553	715	162
Azbestoza	404	448	44
Plevrani plaki	1070	1189	119
Mezoteliom	93	127	34
Pljučni rak	49	52	2
Rak GIT	10	10	/
Rak grla	1	2	1
Drugi raki	30	30	/
Mezoteliom&Pljučni rak	1	2	1
Rak GIT&maternice	1	1	/
Skupaj	2212	2586	374

Rezultati

Bolezen	#	starost leta	Spol M/%	Spol Ž/%	CumAsb Exp A
azbestoza	404	62.5 28.6-93.9	71.5	28.5	31.8
plevral bol.	1070	58.3 31.1-93.6	71.5	28.5	15.5
mezoteliom	93	61.9 36.5-84.7	64.5	35.5	77/22
pljučni rak	49	62.6 41.6-84.8	87.8	12.2	19.2
GIT rak	10	60.5 55.2-65.7	80.0	20.0	25.2

Mezoteliom

Hvala za vašo pozornost

Klinični center Ljubljana
Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa
www.cilizadelo.si

Projekt sofinancira Evropska unija